

Regionledningskontoret
Jenny Lidman

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2022-11-07

RS 2022-0621

Regionstyrelsen

Yttrande över promemoria Bättre konsekvensutredningar (Ds 2022:22)

Regionledningskontorets förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

Regiondirektörens tjänsteutlåtande utgör Region Stockholms yttrande till Finansdepartementet över promemorian Bättre konsekvensutredningar (Ds 2022:22).

Sammanfattning

Finansdepartementet har remitterat ärendet *promemorian Bättre konsekvensutredningar (Ds 2022:22)*, till Region Stockholm för yttrande. En ny förordning om konsekvensutredning (konsekvensförordningen) föreslås. Kommuner och regioner är inte skyldiga att tillämpa konsekvensförordningen, och kommer därmed inte att direkt påverkas av förslagen. Däremot förväntas kommuner och regioner indirekt att påverkas, bland annat genom att konsekvensutredningar tas fram i ett tidigare skede, vilket underlättar för kommuner och regioner, liksom för andra remissinstanser, vid remittering av förslag.

Region Stockholm är positiv till utredningens förslag om en ny förordning om konsekvensutredning, där de nya reglerna innebär att konsekvensutredningar ska tas fram tidigare i regelgivnings- och beslutsprocesser än vad som sker idag. Alla konsekvensutredningar som tas fram enligt den nya konsekvensförordningen ska också analyseras utifrån uppdelningen stat, kommuner, regioner, företag och andra enskilda, vilket Region Stockholm också ser positivt på. Region Stockholm ser att finansieringsprincipen med fördel kan lyftas fram av Ekonomistyrningsverket (ESV) inom ramen för myndighetens tänkta nya ansvar att koordinera metodutveckling, vägledning och utbildning när det gäller konsekvensutredningar.

Bakgrund

Finansdepartementet har remitterat ärendet *promemorian Bättre konsekvensutredningar (Ds 2022:22)*, till Region Stockholm för yttrande. Varje år tar kommittéer, särskilda utredare, Regeringskansliet och andra statliga förvaltningsmyndigheter fram ett stort antal

konsekvensutredningar inför beslut och förslag om lagar och regler och andra offentliga åtaganden. Det riktas återkommande kritik mot de konsekvensutredningar som ligger till grund för offentligt beslutsfattande i Sverige, bland annat från Riksrevisionen, Statskontoret och Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD).

I promemorian Bättre konsekvensutredningar (Ds 2022:22) föreslås en ny förordning om konsekvensutredning (konsekvensförordningen) där bestämmelser om konsekvensutredningar samlas. Konsekvensförordningen föreslås, i likhet med nu gällande regler, uppställa krav på att en konsekvensutredning ska redovisas när statliga förvaltningsmyndigheter under regeringen beslutar om föreskrifter eller allmänna råd. Konsekvensförordningen föreslås också innehålla ett nytt krav på redovisning av en konsekvensutredning när de myndigheter som omfattas av förordningen lämnar in förslag till regeringen eller Regeringskansliet om att regeringen ska besluta om eller föreslå nya eller ändrade regler.

Kommuner och regioner är inte skyldiga att tillämpa konsekvensförordningen, och kommer därmed inte att direkt påverkas av förslagen. Däremot förväntas kommuner och regioner indirekt att påverkas, bland annat genom att konsekvensutredningar tas fram i ett tidigare skede, vilket underlättar för kommuner och regioner, liksom för andra remissinstanser, vid remittering av förslag. Promemorians förslag förväntas också bidra till förbättrade beslutsunderlag och mer rättvisande beskrivningar av förslags och besluts påverkan på kommunsektorn.

Ärendet har internt remitterats till Region Stockholms fastighets- och servicenämnd, hälso- och sjukvårdsnämnd, samt trafiknämnd.

Region Stockholms yttrande

Region Stockholm ser positivt på de förslag som lämnas i promemorian och vill särskilt framhålla följande. De nya reglerna innebär att konsekvensutredningar ska tas fram tidigare i regelgivnings- och beslutsprocesser än i dag, vilket medför att de sannolikt får större betydelse för utformningen av förslag eller beslut. Konsekvensförordningen innehåller också nya och förtydligade krav på vad konsekvensutredningar ska innehålla. Detta bedöms underlätta för Region Stockholm då tillfälle ges att yttra sig i frågor och om konsekvensutredningen.

Enligt den nu gällande kommittéförordningen (1998:1474) ska konsekvenser analyseras utifrån uppdelningen stat, kommuner, regioner, företag och andra enskilda för sådana förslag som lämnas av kommittéer

och särskilda utredare. Av promemorian framgår att denna uppdelning anses ändamålsenlig för flera typer av förslag och det föreslås att alla konsekvensutredningar som tas fram enligt konsekvensförordningen fortsättningsvis ska utgå från denna uppdelning. Vidare anges att redovisningen av konsekvenser bör struktureras tydligt, för att det enkelt ska framgå vilka konsekvenser förslagen får för berörda aktörer. Detta bedöms ge en ökad tydlighet, vilket Region Stockholm ser positivt på.

I promemorian nämns också exempel på att det i konsekvensanalysen bör beskrivas hur mycket resurser i form av tid och pengar som behöver användas i en region eller kommun för att leva upp till administrativa krav till följd av ett förslag eller beslut och att ett administrativt krav kan innebära att regionen får sämre förutsättningar för en effektiv verksamhet och minskad möjlighet att prioritera kärnverksamheten. Detta ser Stockholm positivt på.

Region Stockholm ser vidare positivt på att det framgår av promemorian att om förslag rör kommuner och regioner ska konsekvensutredningen innehålla en bedömning av om förslaget eller beslutet inskränker det kommunala självstyret, samt en analys av förändringarna och dess ekonomiska konsekvenser.

Slutligen ser Region Stockholm gärna att finansieringsprincipen lyfts fram av Ekonomistyrningsverket (ESV) inom ramen för myndighetens tänkta nya ansvar att koordinera metodutveckling, vägledning och utbildning när det gäller konsekvensutredningar.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser för Region Stockholm.

Carina Lundberg Uudelepp
Regiondirektör

Katarina Holmgren
Ekonomidirektör

Beslutsunderlag

1. promemorian Bättre konsekvensutredningar (Ds 2022:22)
2. Trafiknämndens yttrande den 17 oktober 2022
3. Hälso- och sjukvårdsnämndens yttrande den 25 oktober 2022
4. Fastighets- och servicenämndens yttrande den 3 oktober 2022

Beslutsexpediering

1. Finansdepartementet
2. Trafiknämnden
3. Hälsa- och sjukvårdsnämnden
4. Fastighets- och servicenämnden

Godkänd av Carina Lundberg Udelepp, 2022-11-07